

Steunpunt Jeugd vzw
Arenbergstraat 1D | 1000 Brussel
T 02 551 13 50 | F 02 551 13 85
info@steunpuntjeugd.be | www.steunpuntjeugd.be

Nota

Verwachtingen t.o.v. de schepen van jeugd

Datum: 16 februari 2009

Matti Vandemaele (stafmedewerker lokaal jeugdbeleid)

1 Statuut van deze tekst

Met deze nota wil het Steunpunt Jeugd een beeld schetsen van de houding, rol en taak van de schepen van jeugd.

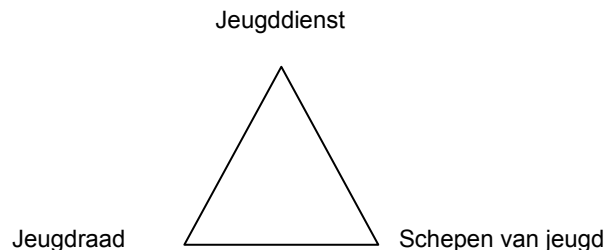
Deze nota werd geschreven op basis van:

- Een gesprek op het Platform Lokaal en Provinciaal jeugdbeleid van het steunpunt jeugd (15 oktober 2008)
- Input van VVSG (gesprek 15 oktober 2008)
- Brief van de Vlaamse jeugdraad over de schepen van jeugd (2006)
- Externe literatuur

In het verleden werd de rol van de schepen van jeugd weinig besproken of beschreven. In “de gemeente en het jeugdwerk”¹, toch lange tijd een standaardwerk vind je er niet over terug en ook in andere publicaties is er weinig te vinden. Toch zijn we er van overtuigd dat de schepen van jeugd een belangrijke actor is in het lokaal jeugdbeleid. Uitgangspunt is dat een schepen van jeugd een oprechte interesse heeft in kinderen, jongeren en hun verenigingen in de 21e eeuw.

2 Lokaal jeugdbeleid een samenspel

Het gemeentelijk jeugdbeleid wordt vormgegeven door de schepen van jeugd (politiek) en de gemeentelijke jeugddienst (ambtelijk). Een goede samenwerking tussen beiden is erg belangrijk. In het ideale geval is ook de lokale jeugdraad een partner in deze “ménage a trois”.

¹ Katholieke jeugdraad, De gemeente en het jeugdwerk, 2000, Brussel

3 Schepen van jeugd(werk)beleid

Door de opeenvolgende decreetwijzigingen is de schepen van jeugd niet langer een schepen voor het jeugdwerk maar ook voor het jeugdbeleid. Het is van groot belang dat de schepen van jeugd zijn collega's in het college van Burgemeester en schepenen(CBS) warm kan maken voor beide opdrachten.

Jeugdbeleid overvleugeld de verschillende beleidsdomeinen en daarom heeft de schepen van jeugd een belangrijke rol in het CBS. Hij is als het ware de "vertegenwoordiger" van de stem van kinderen, jongeren en hun organisaties in dat CBS.

Maar ook in de andere richting heeft de schepen van jeugd een taak. Door samen met zijn collega's uit het CBS te werken aan het volledige gemeentelijk beleid kan hij soms sneller kansen voor het jeugdbeleid detecteren. Zo kan hij katalysator worden van een "breed jeugdbeleid".

Het spreekt voor zich dat de schepen van jeugd, die als enige actor in de driehoek jeugdraad-jeugddienst-schepen politieke macht heeft, voldoende kennis heeft over het beleidsdomein jeugd. Voldoende dossierkennis is een vorm van macht op zich.

Afsluitend even meegeven dat een aparte vermelding in de titulatuur niet moet. Er is geen enkel decreet die een gemeente verplicht om een schepen van jeugd te hebben.²

4 Het jeugdwerk als primaire "klant"

Het jeugdwerk is voor heel wat zaken geheel of gedeeltelijk afhankelijk van de lokale overheid. Denken we maar aan werkingsmiddelen, infrastructuur, vergunningen, bivakvervoer,... Hoewel de meeste van die zaken geregeld worden in reglementen en afspraken heeft de schepen een belangrijke taak in het behoud en eventueel uitbreiden van deze ondersteuning. Het jeugdwerk heeft daarom nood aan een schepen van jeugd met volgende competenties:

- Luisterbereidheid is erg belangrijk. Een schepen van jeugd moet eenvoudig te benaderen zijn en een "open"houding aannemen.
- Informele contacten worden door het jeugdwerk erg geapprecieerd. Het zijn belangrijke momenten om signalen door te geven en elkaars argumentatie beter te begrijpen. Het is belangrijk dat een schepen zich niet laat verleiden om in dergelijke gesprekken beloftes te maken.
- Zoals eerder reeds gezegd worden heel wat zaken op gemeentelijk vlak met reglementen vastgelegd. En dat is een goede manier van werken. Het is in ieders belang dat er niet gewerkt wordt "à la tête du client".
- De jeugdwerkorganisatie in een gemeente hebben allemaal een missie die ze voor zichzelf gekozen hebben. De gemeenschap acht die missie waardevol en wil daarom in ruil de nodige ondersteuning voorzien. Het kan niet de bedoeling zijn om de jeugdverenigingen te gebruiken om bepaalde activiteiten georganiseerd te krijgen. Op vrijwillige basis kan het zeker (vragen staat immers vrij) maar het jeugdwerk is geen instrument of omnivalent inzetbare pool vrijwilligers.
- Naast toelichting bij de genomen beslissingen van de gemeente verwacht het jeugdwerk ook "steun" van de schepen van jeugd als het over minder evidente dossiers gaat. Het jeugdwerk apprecieert de aanwezigheid op het jaarlijkse mosselfeest heel erg, maar verwacht duidelijk meer.
- Jeugdwerk is groepswerk en van een schepen van jeugd wordt dan ook verwacht dat hij/zij een echte teamspeler is.

² Vandemaele(M.), 150gram goeie raad; Jemp, Chirojeugd Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant, P 31.

5 De lokale jeugddienst als partner

Het spreekt voor zich dat als we uitgaan van de hierboven beschreven driehoek, dat zowel de jeugdraden als de jeugddiensten specifieke verwachtingen hebben. Dus ook de jeugddiensten mogen verlangens koesteren naar “hun” schepen:

- De schepen van jeugd is de politieke actor in het verhaal en dat is niet hetzelfde als het diensthoofd van de jeugddienst. De jeugddiensten mogen van de schepen verlangen dat hij/zij zich aan die taakverdeling houdt.
- De jeugddiensten proberen “een beleid” te vormen en te voeren dat gebaseerd is op een planmatige aanpak. Daarom is het erg belangrijk dat een schepen geen wilde initiatieven, plannen of ideeën lanceert, zonder de jeugddienst daarin te kennen.
- De schepen mag/moet de strategische doelstellingen van het jeugdbeleid mee bepalen en ook verdedigen bij zijn of haar collega's.

6 De jeugdraad, ideeënfabriek of blok aan het been?

Het lokale jeugdbeleid komt tot stand door de driehoek jeugddienst - jeugdraad en schepen van jeugd. Het is dan ook erg belangrijk dat de drie partijen elkaar waarderen, steunen en elk hun eigen rol kunnen spelen. Daarom mag een lokale jeugdraad ook verwachtingen hebben naar de schepen van jeugd:

- De jeugdraad moet ernstig genomen worden en erkend worden als één van de spelers.
De schepen van jeugd moet de jeugdraad voeden en kan er ook heel wat signalen opvangen. Toch moet de schepen er zich voor behoeden om de jeugdraad te gaan domineren. Een goede schepen van jeugd is iemand die goed geïnformeerd is en tegelijk de reflex heeft om anderen goed te informeren.³
- Wanneer de jeugdraad tot een advies komt moet de schepen van jeugd zich niet meer mengen in het debat. In de voorbereidende discussie kan hij/zij het standpunt van de gemeente verduidelijken, vragen beantwoorden,... maar het is geen goed idee om de inhoud van het advies mee te willen bepalen.
- Zeker tijdens de vergadering van de jeugdraad moet een schepen zich hoeden voor beloftes of felle uitspraken. Anderzijds heeft hij de plicht om de (eventueel afwijkende) besluiten van de gemeente te kaderen.
- De schepen van jeugd moet meer dan welke schepen dan ook het DNA van het jeugdbeleid in zich hebben. Vrijwilligerswerk, participatie,... zijn structureel verankerd in het jeugdbeleid. Een schepen van jeugd begrijpt dat elke mening op zich waardevol is.

³Ipermans M(eds), Lokaal Jeugdbeleid, Pockets lokale besturen, Politeia en VVSG, 2007, P51

7 Besluit

Deze tekst vertrekt sterk vanuit de behoeftes die de verschillende actoren hebben n.a.v. hun dagelijkse samenwerken met schepenen van jeugd. Het staat buiten kijf dat de jeugdwerkorganisaties, jeugd- diensten en –raden ook verplichtingen hebben naar de schepenen van jeugd. Openheid, vakkennis, eerlijkheid, dynamiek en samenwerking zijn duidelijke kernwoorden om tot een goede relatie te komen tussen alle betrokkenen in het lokale jeugdbeleid.

Om een goede schepenen van jeugd te worden bestaat er natuurlijk geen toverrecept. Over een aantal zaken moet (lokaal) nog gediscussieerd worden:

- Moet een schepenen van jeugd beschikken over jeugdwerkervaring?
- Moet een schepenen van jeugd het jongste lid zijn van het CBS? Of toch liever een oudere schepenen met meer gewicht?
- Kan/moet een schepenen van jeugd de volledige vergadering van een jeugdraad aanwezig zijn?

Zoals het beleid verandert, zo veranderen ook de verwachtingen naar een schepenen van jeugd en zo zijn deze verwachtingen misschien ook al weer gedateerd. In elk geval variëren de verwachtingen ook erg tussen de verschillende gemeentes.